

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут природничих наук

Кафедра Біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСЛИВСЬКЕ І РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

Освітня програма Біологія

Спеціальність 091 Біологія

Галузь знань Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Мисливське і рибне господарство
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Лисюк Ірина Борисівна
Контактний телефон викладача	0502792329
E-mail викладача	Iruna-b-l@ukr/net
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні групові та онлайн-консультації

2. Анотація до курсу	
<p>У основі становлення та розвитку людини як виду мисливське і рибне господарство – вистежування, переслідування з метою здобування і власне здобування риби, диких звірів і птахів з дотриманням певних правил. Із зростанням народонаселення виникла потреба у збільшенні продуктів харчування, промислових товарів. Поряд з виникненням та розвитком сільського господарства, тваринництва, розвивалося і мисливське і рибне господарство, виникло – наука про основи та способи ведення мисливського та рибного господарства на засадах раціонального невиснажливого і безперервного природокористування та охорони природи. Навчальна дисципліна “ Мисливське і рибне господарство ” займає значне місце у підготовці фахівця біолога, є важливою складовою частиною професійної підготовки спеціальності 091 Біологія.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання курсу є: опанування студентами основ мисливського та рибного господарства Вивчення біології, екології, етології, кількісних вікових і статевих співвідношень в популяціях промислових риб та мисливських тварин розведення та використання їх продукції в народному господарстві. Методів розмноження, походження риб та мисливських тварин, Вивчення характеристик та методів оцінки якості мисливських та рибних угідь, обліку мисливських та рибних ресурсів, методи та способи їх охорони, попури, утримання і годівля мисливських собак</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння знання з походження промислових риб та мисливських тварин, їх індивідуальним розвитком; - знання загальних положень та екологічних основи проведення біотехнічних заходів у рибних господарствах та мисливських угіддях.; - оволодіння передовим досвідом з методів розведення, організації племінної роботи у рибних господарствах та мисливських угіддях - робота з охорони та збереження рідкісних та зникаючих риб та мисливських тварин, Кінологічні висновки; <p>розвиток потреби в самоосвіті та самовдосконаленні.</p>	
4. Компетентності	
<p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - основи анатомії і фізіології риб та мисливських тварин; - основи розведення; - біологічні особливості різних видів тварин; - породи, класифікацію порід риб та мисливських тварин; - сучасні технології, які застосовуються у мисливському і рибному господарствах з метою збільшення виробництва продуктів тваринництва; 	
5. Результати навчання	
<p>Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:</p> <p>вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінювати вид, стат і вік риб та мисливських тварин; - визначити конституцію і інтер'єр і вгодованість тварини; - визначити вік і породу тварин; - оцінювати популяцію; <p>визначити потребу в захисті і охороні</p>	
6. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин

лекції		18			
семінарські заняття / практичні / лабораторні		16			
самостійна робота		56			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1	Біологія	3	вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	<i>Форма заняття</i>	Література	Завдання, год	Вага оцінок и	Термін виконання
Тема1. Особливості будови риб, їх поділ і систематичне положення. Вступ. Основні поняття і терміни;зологічна класифікація;іхтіологічна наука;поділ риб;висновки	лекція	Алексієнко В.Р. Іхтіологія. Посібник для студентів біологічних факультетів. – К.: Український фітосоціологічний центр, 2007. - 116 с. Анисимова И.М.,	2 год		1 тиждень
Тема1.Особливості систематики і поділу риб. Прісноводні риби, їх поділ; морські риба та їх поділ	Практичне заняття	Лавровский В.В. Ихтиология. М.: Агропромиздат, 1991. - 285 с. Баклашова Т.А. Ихтиология. М.:	2 год	10 балів	1 тиждень
Тема2. Історія становлення полювання і мисливського господарства	лекція	Пищепромиздат, 1980. - 306 с. Баклашова Т.А. Практикум по ихтиологии. - М.: Агропромиздат. -	2 год		1 тиждень
Тема2. Види мисливських та хижих тварин. Поділ тварин. Пернаті та копитні тварини.	Практичне заняття	1990. - 223 с. Верлатый Д.Б., Межжерин С.В., Федоренко Л.В. Видовой состав и	2 год	10 балів	1 тиждень
Тема 3 Рибне господарство та промисловість Вступ; рибне господарство промислове рибальство;; історична довідка; сучасний стан рибної промисловості; висновки	лекція	численность популяций проходных и пресноводных рыб Нижнеднепровской системы: динамика в XX столетии и сравнение с Нижним Дунаем. – К.: Вестник зоологии, 2009. –	2 год		1 тиждень
Тема3. Порівняльний аналіз стану рибного господарства.	Практичне заняття	№ 43 (3). – С. 231–244. Кокодій С. В.	2 год	10 балів	1 тиждень

Вилів морської риби, вилів прісноводної риби, види рибальства		Природна гібридизація золотистого карася (<i>Carassius carassius</i> (L., 1758)) зі сріблястим (<i>C. auratus</i> (L. 1758) s. lato) в басейні Дніпра: автореф. канд. біол. Наук. – Київ. – 2010. – 24 с. Межжерин С.В. Животные ресурсы Украины в свете стратегии			
Тема 4. Сучасне мисливське господарство. Вступ; Порядок ведення мисливського господарства; Мисливські угіддя; Правила користування угіддями; Висновки.	лекція	устойчивого развития: Аналитический справочник. – Киев: Логос. – 2008. – 286 с. Межжерин С.В., Федоренко Л.В., Верлатый Д.Б. Дифференциация и аллозимная изменчивость пузанковых сельдей рода <i>Alosa</i> (Clupeiformes, Alosiinae) Азово-Черноморского бассейна. Цитология и генетика. – 2009. – № 2. – С. 54–60. Мовчан Ю.В., Манило Л.Г., Смирнов А.И. Киев.: Зоомузей ННПМ НАН.	2 год		1 тиждень
Тема 4. Мисливські угіддя, поділ, правила користування	Практичне заняття	Круглоротые и рыбы Украины. 2003. – 241 с.	2 год	10 балів	1 тиждень
Тема 5. Сучасний стан та напрями розвитку рибної промисловості у внутрішніх водоймах України Вступ; аналіз останніх публікацій з проблеми; Аналітична оцінка сучасного стану; Висновки	лекція	Никольский Г.В. Экология рыб. М.:Высшая школа. - 1974. – 336 с. Правдин И.Ф. Руководство по изучению рыб. М.: Наука, 1966. – 395 с.	2 год		1 тиждень
Тема 5. Промислова риба. Види та назви промислової риби; Поділ промислової риби; продукти рибальства та їх використання.	Практичне заняття		2 год	10 балів	1 тиждень
Тема 6. Біотехнічні заходи в мисливському господарстві	лекція		2 год		1 тиждень
Тема 6. Облік тварин. Методи та методологія обліку; осінній облік; способи обліку пернатих та хижих.	Практичне заняття		2 год	10 балів	1 тиждень
Тема 7. Закон України Про рибне господарство,	лекція		2 год		1 тиждень

промислове рибальство та охорону водних біоресурсів Вступ; Загальні положення; Основні положення закону; Висновки		Правоторов Б.И., Алексенко Т.Л., Минаева Г.Н., др. Рыбохозяйственная характеристика пойменных водоемов Днепро- ско-			
Тема 7. Основи рибоохорони Основні проблеми охорони водних біоресурсів; Вимоги до якості рибопромислових водойм, законодавчі акти охорони рибної промисловості	Практичне заняття	Бугской устьевой области в зависимости от трофности и водообмена в современных условиях. Рыбное х- во Украины. – 2006. – № 3-4. – С. 16–20. Правоторов Б.И., Верлатый Д.Б.	2 год	10 балів	1 тиждень
Тема 8. Ведення мисливського господарства та шляхи підвищення його ефективності	лекція	Современное состояние возрастной структуры полупроходных рыб Днепро- ско-	2 год		1 тиждень
Тема 8. Мисливське собаківництво. Породи мисливських собак. Правила поведінки при полюванні з собакою. Єгерська служба.	Практичне заняття	Бугской устьевой области и рыбопродуктивност ь ее основных промысловых районов. Современные проблемы гидробиологии. Перспективы, пути и методы исследований. Материалы Международной научной конференции 24–27 июля 2006 года. Сб. трудов. Херсон, 2006. – С. 152–155. Шерман И.М. Рибництво. К.: Альтернатива, 2003. - 341 с. Шерман И.М., Пилипенко Ю.В. Іхтіологічний російсько-	2 год	10 балів	1 тиждень
Тема9. Законодавство про мисливське господарство України.	лекція		2 год		1 тиждень

		<p>український глумачний словник. – К.: Альтернатива, 1999. - 272 с.</p> <p>1. Бондаренко В. Д., Делеган І. В. Мисливствознавств о. - К.; РН МКВОБ, 1993.- 197 с. 2. Браунер А. А. Сельскохозяйствен ная зоология. - Одесса: Госизд</p> <p>2. Закон України «Про мисливське господарство та полювання»//Відом ості Верховної Ради України. - 2000. - № 18. С т 132 від 20.02.2000 р.</p> <p>3. 10. Закон України «Про тваринний світ» //Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 14, ст. 97</p> <p>4. Зміна чисельності та антропогенне навантаження на оленячих і псових тварин в Україні /В. І. Домніч, І. О. Смирнова, А. В. Домніч та ін. //Науковий вісник НЛТУ України. - Львів. - 2010. - Вин. 20.5.- С. 8-19.</p> <p>5. Козло П. Г. Научно- методические рекомендации «Отбор участков территорий и оценка степени благоприятности их экологических условий для создания новых</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>популяций оленя благородного (Cervus elaphus) в Беларуси». - Минск, 2007. - 48 с.</p> <p>6. . Колосов А. М. и др. Биология промысловых зверей СССР. - М.: Высш. шк., 1965. - 509 с. 68 14.</p> <p>Копытные (Mammalia, Artiodactyla) на Среднем Урале /В. Н. Большаков, Н. С. Корытин, Н. И. Марков и др. //Екатеринбург: УрО РАН, 2009. - 158 с.</p> <p>7. Корнеев О. П. Визначник звірів УРСР (друге видання). - К.: Радянська школа, 1965. - 236 с.</p> <p>8. Лось: популяционная биология и микроэволюция / Ю.И. Рожков, А. В. Проняев, А. В. Давыдов и др. - М.: Т-во научных изданий К М К , - 2009.-520 с.</p> <p>9. Мигулін О. О. Визначник звірів України, - Харків: ХГУ, 1929. - 96 с.</p> <p>10. Мигулін О. О. Звірі УРСР (матеріали до фауни). - К.: АН УРСР, 1938.-426 с.</p> <p>19. Млекопитающие Советского Союза / В. Г. Гептн</p>			
7. Система оцінювання курсу					

<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Оцінювання – це заключний етап навчальної діяльності студента, спрямований на визначення успішності навчання.</p> <p>Методи контролю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модульний контроль (контрольні роботи). 2. Поточний контроль здійснюється шляхом опитування/ тестування кожної теми теоретичного матеріалу, захисту та індивідуального завдання. 3. Екзаменаційна робота. <p>Оцінка з даного курсу виставляється як сума оцінок за практичні заняття (по 10 балів, всього – 70 балів) та оцінки підсумкового контролю – екзамен (30 балів)</p> <p>Поточний контроль здійснюється шляхом опитування/ тестування по кожній темі теоретичного матеріалу, захисту всіх семінарських робіт, оцінювання виконання індивідуального завдання (проект, реферат, мультимедійна презентація, набір таблиць, участь в олімпіаді тощо). При цьому враховуються відвідуваність занять, активність та креативність студента при виконанні кожного завдання. Поточне оцінювання проводиться за десятибальною шкалою, а в кінці вираховується середнє арифметичне з оцінок за всі види робіт. Максимальна кількість балів – 10.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>При оцінюванні семінарських занять враховується: рівень теоретичної підготовки та виконання завдань для СРС, розуміння мети та завдання роботи, самостійність та акуратність виконання та оформлення роботи, якість отриманих результатів, заповнення таблиць, виконання малюнків тощо, логічність та грамотність зроблених висновків. Максимальна кількість балів за практичну роботу - 10.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення всіх тем учбової дисципліни. До підсумкового контролю допускаються студенти, які були присутні на всіх передбачених програмою лекційних і семінарських заняттях і при вивченні кожної теми набрали не менше 10-ти балів. Студенти, які мали пропуски учбових занять, дозволяється ліквідувати заборгованість на протязі наступних після пропуску двох тижнів.</p>
<p>8. Політика курсу</p>	
<p>Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням модульно-рейтингової системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час семінарських занять. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.</p>	
<p>9. Рекомендована література</p>	

11. Алексієнко В.Р. Іхтіологія. Посібник для студентів біологічних факультетів. – К.: Український фіто соціологічний центр, 2007. - 116 с.
12. Анисимова И.М., Лавровский В.В. Ихтиология. М.: Агропромиздат, 1991. - 285 с.
13. Баклашова Т.А. Ихтиология. М.: Пищепромиздат, 1980. - 306 с.
14. Баклашова Т.А. Практикум по ихтиологии. - М.: Агропромиздат. - 1990. - 223 с.
15. Верлатый Д.Б., Межжерин С.В., Федоренко Л.В. Видовой состав и численность популяций проходных и пресноводных рыб Нижнеднепровской системы: динамика в XX столетии и сравнение с Нижним Дунаем. – К.: Вестник зоологии, 2009. – № 43 (3). – С. 231–244.
16. Кокодій С. В. Природна гібридизація золотистого карася (*Carassius carassius* (L., 1758)) зі сріблястим (*C. auratus* (L. 1758) s. lato) в басейні Дніпра: автореф. канд. біол. Наук. – Київ. – 2010. – 24 с.
17. Межжерин С.В. Животные ресурсы Украины в свете стратегии устойчивого развития: Аналитический справочник. – Киев: Логос. – 2008. – 286 с.
18. Межжерин С.В., Федоренко Л.В., Верлатый Д.Б. Дифференциация и аллозимная изменчивость пузанковых сельдей рода *Alosa* (Clupeiformes, Alosiinae) Азово-Черноморского бассейна. Цитология и генетика. – 2009. – № 2. – С. 54–60.
19. Мовчан Ю.В., Манило Л.Г., Смирнов А.И. Киев.: Зоомузей ННПМ НАН. Круглоротые и рыбы Украины. 2003. – 241 с.
20. Никольский Г.В. Экология рыб. М.:Высшая школа. - 1974. – 336 с.
21. Правдин И.Ф. Руководство по изучению рыб. М.: Наука, 1966. – 395 с.
22. Правоторов Б.И., Алексенко Т.Л., Минаева Г.Н., др. Рыбохозяйственная характеристика пойменных водоемов Днепроовско-Бугской устьевой области в зависимости от трофности и водообмена в современных условиях. Рыбное х-во Украины. – 2006. – № 3-4. – С. 16–20.
23. Правоторов Б.И., Верлатый Д.Б. Современное состояние возрастной структуры полупроходных рыб Днепроовско-Бугской устьевой области и рыбопродуктивность ее основных промысловых районов. Современные проблемы гидробиологии. Перспективы, пути и методы исследований. Материалы Международной научной конференции 24–27 июля 2006 года. Сб. трудов. Херсон, 2006. – С. 152–155.
24. Шерман І.М. Рибництво. К.: Альтернатива, 2003. - 341 с.
25. Шерман І.М., Пилипенко Ю.В. Іхтіологічний російсько-український тлумачний словник. – К.: Альтернатива, 1999. - 272 с.
26. Бондаренко В. Д., Делеган І. В. Мисливствознавство. - К.; РН МКВОб, 1993.- 197 с. 2. Браунер А. А. Сельскохозяйственная зоология. - Одесса: Госизд
27. Закон України «Про мисливське господарство та полювання»//Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 18. С т 132 від 20.02.2000 р.
28. 10. Закон України «Про тваринний світ» //Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 14, ст. 97
29. Зміна чисельності та антропогенне навантаження на оленячих і псових тварин в Україні /В. І. Домніч, І. О. Смирнова, А. В. Домніч та ін. //Науковий вісник НЛТУ України. - Львів. - 2010. - Вин. 20.5.- С. 8-19.
30. Козло П. Г. Научно-методические рекомендации «Отбор участков территорий и оценка степени благоприятности их экологических условий для создания новых популяций оленя благородного (*Cervus elaphus*) в Беларуси». - Минск, 2007. - 48 с.
31. . Колосов А. М. и др. Биология промысловых зверей СССР. - М.: Высш. шк., 1965. - 509 с. 68 14. Копытные (Mammalia, Artiodactyla) на Среднем Урале /В. Н. Большаков, Н. С. Корытин, Н. И. Марков и др. //Екатеринбург: УрО РАН, 2009. - 158 с.
32. Корнеев О. П. Визначник звірів УРСР (друге видання). - К.: Радянська школа, 1965. - 236 с.
33. Лось: популяционная биология и микроразволюция / Ю.И. Рожков, А. В. Проняев, А. В. Давыдов и др. - М.: Т-во научных изданий К М К , -2009.-520 с.

34. Мигулін О. О. Визначник звірів України, - Харків: ХГУ, 1929. - 96 с.
35. Мигулін О. О. Звірі УРСР (матеріали до фауни). - К.: АН УРСР, 1938.-426 с. 19.
Млекопитающие Советского Союза / В. Г. Гептн

Викладач _____